

Eikös se ole raskasta, hidasta ja vaikeaa – miksi ihmeessä omavaraisuus?

M: Kutkuttavan kiinnostavaa olla omavaraisuuskurssilla kanssasi Arttu. Miksi me muuten ollaan täällä?

A: Hienoa olla täällä sinunkin kanssasi Mikko. Ainakin minut tänne ajoi ilmastoahdistuksen kautta tapahtunut ekologisen suhteen syvennyminen. Omavaraistuminen tai syvemmän vihreä elämäntapa on oikeastaan aika tuore osa mun elämää. Viimeisten parin vuoden aikana mun käsityksessä ihmisen ja luonnon

suhteesta on tapahtunut tosi kokonaisvaltaisen muutos.

Mun pohdinta lähti liikkeelle ilmaston lämpenemisestä ja siihen suoraan kytkeytyvistä kysymyksistä kuten fossiilisten polttoaineiden käytön vähentämisestä, mutta sai pian rinnalleen myös muita näkökulmia kuten laajempaa kuluttamisen kritiikkiä, syvää huolta luonnon monimuotoisuudesta tai luonnonvarojen riittävyydestä. Nämä pohdinnat sai mut

kyseenalaistamaan sitä elämäntapaa, johon mä oon osallistunut koko ikäni.

Mä haluan asettaa mun elämäntavan sopimaan paremmin luonnon kantokykyyn ja myös olla osa luontoa enkä mukamas siitä erillinen saareke. Tämän tyyppiset pohdinnat vaikuttivat siihen, että mä hakeuduin tänne. Mikä sut sai kiinnostumaan omavaraisuudesta/omavaraistelusta/omavaraistumisesta?

M: Samaistun sun ilmastotuskaan. Se on yksi suu mullakin ja siihen liittyen tuntuu nakertavalta olla riippuvainen sellaisista elämän perusteista ylläpitävistä systeemeistä, jotka näyttävät omasta näkökulmasta rikkiäisinä ja häiriintyneinä. Tämä rotan lailla jäytävä kokemus on tuonut myös tänne ja saanut kiinnostumaan omavaraisuudesta.

Mä en koe oikein voivani riittävästi luottaa niihin luontoa ja ihmistä moukaroiviin systeemiin (ruokajärjestelmä, tavaran ja energian tuotanto, liikennejärjestelmä), joihin mun elämä on tähän asti pohjimmiltaan syntymästä asti perustunut. Tuntuu suoraan sanoen aika turvattomalta nojata elämänsä niiden varaan. Ei vaikuttaisi olevan mitään takeita siitä, etteivät ne esimerkiksi romahda mun elinaikanani, vaikka en tätä millään tapaa salaa kyllä toivo. Tuntui esimerkiksi tosi hauskalta ja turvallisel-takin kun meillä oli se yksi päivä se sähkökatko täällä ja sitten Maria totesi opettajana vaan, että "Ai jaa, no ei se varmaan haittaa". Ja eihän se tosiaan haitannut, kun täällä ei juuri mitkään perustoiminnot ole ostosähkön varassa.

A: Toi mitä sanot yhteiskunnan vahingollisista järjestelmistä ja riippuvuudesta niistä on todella puhuttelevaa! Mä ajattelen, että laajamittainen - siis todella monien ihmisten - omavaraistuminen tarjoaisi teoriassa mahdollisuuden vähentää fossiilisten polttoaineiden polttamista. Sen avulla voisi löytyä osaratkaisu nykyisen energiajärjestelmän muuttamiseksi.

M: Hyvä kun kysyit omavaraisuudesta/omavaraistelusta/omavaraistumisesta - ilmentää mainiosta sitä, mitä olen itsekin pohtinut, nimitäin, mitä käsitettä käyttää ja miten itse miellän

omavaraisuuden? Mä miellän sen jollain tapaa myönteisenä omaan työhön perustuvana val-lan haltuunottona, jossa tuotan elämäni perusedellytyksiä omin ehdoin ainakin niin paljon kuin se on mielekkäästi tuntuvalta tavalla mahdollista. Take the power back. Miten sä miellät sen, mitä omavaraisuus sulle merkitsee?

A: Mä näen omavaraistumisen lähes välttämättömältä tuntuvana muutoksena. Ajattelen, että omavaraistuminen tarjoaa mahdollisuuden paitsi ekologisempaan elämäntapaan myös itsenäisempään ja riippumattomampaan elämään, jossa saa keskittyä suoraan perustarpeiden täyttämiseen eikä pyrkiä tyydyttämään niitä välillisesti rahan avulla.

Peltotöitä lumisateessa. Onneksi on sentään kottikärryt.

Mun mielestä elämässä on pohjimmiltaan kyse perustarpeiden täyttamisestä: ruoanlaittamisesta, tiskaamisesta, lämmön ja suojan turvaamisesta. Mä voin joko yrittää kiistää elämän yksinkertaisuuden ja keinotekoisesti luoda elämään muita merkityksiä tai vaihtoehtoisesti hyväksyä yksinkertaisuuden ja löytää ilon siitä. Ja ainakin näiden ensimmäisten viikkojen perusteella iloa, hyvää seuraa ja syvällisiä keskusteluja omavaraisuuteen ainakin on helppo liittää. Elämään on tullut enemmän merkityksellisyyttä eikä yksinkertaisempi ruokavalio, fyysisempi työ tai 14 asteen sisälämpötila (viime viikolla) tunnu kovinkaan suurelta luopumiselta.

Paikka, jota on jo alettu kutsua kodiksi.

M: Mainioutta kuulla, että kokemuksellisen pakkasen puolelta on vältytty. Kuulostaa myös siltä, että halutaan molemmat olla ratkaisijan roolissa mitä ekokriisiin tulee.

A: No joo, niin kuulostaa! Miten sä ajattelet, onko ensimmäiset kolme viikkoa onnistunut tarjoamaan sulle työkaluja omavaraistumiseen?

M: No onhan täällä aika paljonkin työkaluja, kuten pistolapio ja kulmarauta.

A: Heheh.

M: Oon aika vitsikäs joskus.

A: Mehän siis jaetaan asuinhuone täällä Peltolessa, joten huomattu on!

M: Humoristisuudesta ja vitsien murjomisesta tulee mieleen, että mä olen löytänyt täältä näiden ensimmäisten viikkojen aikana aika väkivästi tuon työn ilon, minkä säkin mainitsit.

Moni työtehtävä on fyysisesti ponnistelua vaativa, mutta huomaa itsestäni, että kun koee ne tehtävät mielekkääksi, se tuntuu merkitykselliseltä ja sitä kautta synnyttää hyvää oloa. Oon voinut täällä hyvin ja varmaan mun yksi ennakkoluuloni on ollut, että tämä kaikki olisi jotenkin totisempaa ja mahdollisesti ankeampaa. Musta täällä on ollut paljon hauskeempaa

kuin kaupungissa ja oon nauranut enemmän. Villan karstaaminen on varmaan ainoa asia, joka on tuntunut jokseenkin tympeältä, mutta se johtuu varmaan siitä kun en ole itse villasta materiaalina toistaiseksi kovin kiinnostunut. Kehräämisessä tarvittava värttinä oli kyllä tosi kiva tehdä ja huomasin nauttivani vuolemisesta.

Mitä arvokasta sä koet muutaman ensimmäisen viikon aikana oppineesi?

A: Taimiastioiden taitteleminen sanomalehdestä on todella hauskaa ja hyödyllistä! Oon myös neulonut patalapun (elämäni ensimmäinen valmis neuletyö!) ja virkannut siihen reunan.

M: Onneksi olkoon. Siinä sivussa tuli vissiin gradukin valmiiksi.

A: Näinhän siinä tuli. Onneksi suurin osa ajasta on kuitenkin kulunut muissa puuhissa kuin gradun parissa. Ollaan oltu paljon pellolla ja taimien esikasvatus ja hoitaminen on myös tullut tutuksi tässä ensimmäisten viikkojen aikana. Yllättävän suuri osa oppimisesta on myös jotain muuta kuin konkreettisten taitojen oppimista. Mä koen, että ajattelutapojen muuttaminen (esim. resurssitietoisuus tai kokonaisoptimointi osaoptimoinnin sijasta) on myös ollut iso osa mun tähänastista oppimista. Saatko kiinni mitä tarkoitan?

Taimien koulintaa ensimmäisellä viikolla.

M: Uskon saavani kiinni. Monet tavarat on alkanut näyttäytymään esimerkiksi arvo-omaisuutena. Vaikkapa pistolapio. En kyllä varmasti aiemmin olisi suhtautunut pistolapioon arvoesineenä, jota tulee kohdella aina hyvin - esimerkiksi puhdistaa se, joka käytön jälkeen.

A: Ja nyt kun pistolapiota tarkastelee sekä sen kautta miten hyödyllinen se on että miten hankalaa mun olisi sitä valmistaa, se tuntuu lähes korvaamattomalta esineeltä.

M: Just niin! Ruuan suhteen huomaan myös olevani kaupunkilaisminääni verrattuna kiitollisempi, kun saan fyysisesti ponnistelemaan työn jälkeen nälkäisen vatsan täyteen ravinteikasta ruokaa. Oon kaupungissa tottunut aika gourmet-tason kokkailuihin ja aika pyöryttävään valikoimaan mitä erilaisempia tuotteita. Vähän jännäsin, että koenko ruoan täällä tymeään pelkistettynä, mutta huoli näyttää olleen turha, koska maukasta on ollut ja fyysisen työn tuottamaan nälkään tuntuu todella makoisalta syödä hyvää ravinteikasta perusruokaa. Nälkä on hyvä mauste. Täällä olen esimerkiksi alkanut arvostamaan vaikkapa rypsiöljyä aika tavalla, rasvaomavaraisuushan ei ilmeisesti ole ihan helpoimpia juttuja toteuttaa, ja siitä saa kyllä mukavasti energiaa työntekoon.

Erittäin hienoja valtimolaisia härkäpajuja odottamassa ruuanlaittoa.

A: Ja kiitollisuus myös ruuan valmistajia kohtaan! On todella hienoa, kun saa keskittyä oppimiseen tai työskentelyyn ja tulla nälkäisenä valmiiseen pöytään, jonka pari kurssilaista on vuorollaan valmistanut. Ruuan valmistaminen tai ruisleivän leipominen koko kurssille ja kaikille vieraille ei ole mikään pikkuaskare.

Talon juureen leivottuja hapanleipiä kohoamassa.

M: Kovvoo hommoo. Onko sulla ollut jotain ennakkoluuloja, joita oot itsessäsi kohdannut? Huussi ei oo ainakaan enimmäkseen haissut miltään.

A: Ei ehkä ennakkoluuloja, mutta mä jännitin jonkin verran kurssin alkamista ja sitä miten mä asetun osaksi porukkaa. Kuitenkin jo ensimmäisen viikon aikana Kainuun opistolla teoriajaksolla mä huomasin, että mun pelko oli turha. Täällä on todella hyvä ja kannustava ilmapiiri. Tuntuu myös hyvältä, miten avoimia kurssilaiset ovat omasta elämästään ja itsestään. Täällä on hyvä olla.

Miten sä? Oliko sulla ennakkoluuloja?

M: Huomasin, että pyykin pesemiseen käsin mulla oli aika voimakkaita ennakkoluuloja. Päätin kuitenkin antaa sille mahdollisuuden ja huomasin, että keksin aika nopeasti sellaisia sotastrategioita - esimerkiksi pyykin

peseminen saunomisen yhteydessä lauteilla - , joiden myötä käsin pyykkääminen on ollut oikeastaan ihan jees eikä ole tuntunut turhauttavan työläältä pesukoneen napin painamiseen verrattuna. Tutkimus jatkuu.

Mustakin meillä on tosi hieno porukka ja mun on ollut hyvä olla osa sitä. Oon iloinen, että sä olet mun huonekaveri: viihdyn hyvin sun kanssa huonekaverina. Pelkäsin kyllä, että mulle kasvaa ekan viikon aikana rastat ja alan laulamaan kovaäänisesti "KUMBAYA!", mutta niin ei onneksi käynyt. Oon kokenut kuuluvuutta, turvallisuutta sekä yhdessä tekemisen että olemisen iloa. Ja että saan olla oma jo-

honkin matkalla oleva ja välillä eksyvä itseni, joka nauttii toisinaan alkoholittoman oluen.

Haluatko muuten sanoa vielä jotain ennen kuin mennään koulimaan lehtikaalin taimia?

A: Enpä oikeastaan. Kouliminen tuntuu paljon tärkeämmältä kuin tässä läppäriin äärellä kirjoittaminen.

M: Kannet kiinni siis. Kiitti keskustelusta, tuntui rikastavalta.

A: Kimalainen laskeutui just mun jalalle ja jätti vahingossa keräämäänsä siitepölyä siihen. Lumoavaa! Kiitos keskustelusta! Oli mukava kirjoittaa kanssasi.

